

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Ustawodawczej**

nr posiedzenia: **277**

data posiedzenia: **23 października 2018 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. (sygn. akt K 17/14) dotyczącego przepisów regulujących przeszukiwanie osób, dokonywanie kontroli osobistej, przeszukiwanie pojazdów oraz przeglądanie bagażu i ładunku.
2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2018 r. (sygn. akt K 9/17) dotyczącego ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawy – Kodeks karny wykonawczy.
3. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r. (sygn. akt K 12/15) dotyczącego ustawy – Kodeks postępowania karnego.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Stanisław Gogacz.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Marek Borowski, Zbigniew Cichoń, Stanisław Gogacz, Jan Filip Libicki, Marek Martynowski, Andrzej Misiołek, Marek Pęk, Wojciech Piecha, Leszek Piechota, Michał Potoczny, Grażyna Sztark, Aleksander Szwed, Barbara Zdrojewska, Piotr Zientarski,

goście, m.in.:

Komenda Główna Policji:

dyrektor Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej insp. Jarosław Siekierski,

Komenda Główna Straży Granicznej:

dyrektor Biura Prawnego płk Marcin Własnowolski,

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:

dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Mariusz Cichomski ze współpracownikami,

Ministerstwo Sprawiedliwości:

główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Beata Wiraszka-Bereza,

Prokuratura Krajowa:

dyrektor Biura Prezydialnego Tomasz Szafrąński ze współpracownikami,

Kancelaria Senatu:

pracownik Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko.

Ad 1.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. (sygn. akt K 17/14) dotyczący przepisów regulujących przeszukiwanie osób, dokonywanie kontroli osobistej, przeszukiwanie pojazdów oraz przeglądanie bagażu i ładunku omówiła przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko.

Trybunał w swoim wyroku uznał brak ustalenia w ustawach pojęć „przeszukanie osoby” i „kontrola osobista” za naruszenie konstytucyjnie zagwarantowanych praw i wolności człowieka. Wg Trybunału konstytucję naruszają także analizowane rozporządzenia, które praktycznie samodzielnie i całościowo uregulowały kwestię kontroli osobistej, tracąc w rezultacie przymiot aktów prawnych o charakterze wykonawczym. Wyrok wymaga wykonania, które powinno zostać przygotowane przed wejściem w życie orzeczenia (XII 2018 r.).

Nad propozycją Biura Legislacyjnego przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele MSWiA, Prokuratury Krajowej oraz resortu sprawiedliwości. W dyskusji podniesiono kwestie wielowątkowości orzeczenia TK, jego zakresu, trudności w jego wykonaniu oraz mocy prawnej orzeczenia wobec zastrzeżeń co do składu, który wydał orzeczenie. Podkreślono również problemy natury procesowej z zatwierdzaniem decyzji o kontroli osobistej. Przedstawiciel MSWiA wskazał, iż w resorcie zaczęto już przygotowywać projekt ustawy mającej na celu wykonanie orzeczenia, ale dotyczy on jedynie służb podległych MSWiA oraz straży miejskich.

Przewodniczący obradom senator Stanisław Gogacz zgłosił wniosek o odroczenie posiedzenia w celu uzyskania informacji od resortów, którym podlegają pozostałe służby mundurowe.

Wniosek przyjęto przez aklamację.

Konkluzja:

Komisja odroczyła decyzję w sprawie realizacji rozpatrywanego wyroku.

Ad 2.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2018 r. (sygn. akt K 9/17) dotyczący ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawy – Kodeks karny wykonawczy omówiła przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko.

W wyroku tym TK dokonał interpretacji art. 139 konstytucji, uznając, iż prezydent może skorzystać z prawa łaski, w tym także dokonać aktu abolicji indywidualnej. Tym samym Trybunał uznał za niedopuszczalną wykładnię pojęć konstytucyjnych dokonywaną przez Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny w oparciu o znaczenie pojęć zawartych w aktach rangi ustawy zwykłej. Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko dodała, iż wyrok TK można uznać za interpretacyjny i wówczas nie wymaga on interwencji. W przeciwnym razie należałoby rozważyć dodanie w art. 17 §1 k.p.k., art. 5 §1 k.p.s.w. oraz art. 15 §1 k.k.w. punktów, które odnosiłyby się wprost do instytucji abolicji indywidualnej.

Nad propozycją Biura Legislacyjnego przeprowadzono dyskusję. Podniesiono w niej zastrzeżenia co do treści rozstrzygnięcia i podkreślono zdanie odrębne sędziego Leona Kieresa. Prokuratorzy Tomasz Szafrąński i Beata Wiraszka-Bereza zaproponowali sposób wykonania wyroku, ale nie zyskał on akceptacji komisji.

Przewodniczący komisji Stanisław Gogacz zgłosił wniosek o wystąpienie do resortu sprawiedliwości z zapytaniem, czy włączy do przygotowywanej dużej nowelizacji k.p.k. również przepis mający na celu wykonanie omawianego orzeczenia.

Wniosek przyjęto przez aklamację.

Konkluzja:

Komisja odroczyła decyzję w sprawie realizacji rozpatrywanego wyroku.

Ad 3.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r. (sygn. akt K 12/15) dotyczący ustawy – Kodeks postępowania karnego w zakresie pozbawienia pokrzywdzonego prawa do zaskarżenia postanowienia sądu odbierającego mu status oskarżyciela posiłkowego w procesie karnym omówiła przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko.

Wskazała, iż należy rozważyć podjęcie prac legislacyjnych nad projektem, który nada art. 56 §3 k.p.k. brzmienie zgodne z wypowiedzią Trybunału. W przypadku przyjęcia, że przeważają argumenty za tym, by nadal niezaskarżalne pozostawały postanowienia wydawane na podstawie art. 56 §1 k.p.k., ingerencja legislacyjna (wariant minimum) sprowadzałaby się do wyeliminowania z art. 56 §3 k.p.k. fragmentu, który dotyczy postanowień wydawanych w trybie art. 56 §2 k.p.k., gdyby natomiast nowelizacja miała iść dalej, §3 w art. 56 k.p.k. należałoby uchylić.

Nad propozycją Biura Legislacyjnego przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele MS i Prokuratury Krajowej, którzy wskazali na potrzebę przyznania prawa zaskarżenia decyzji sądu wszystkim poszkodowanym.

Przewodniczący komisji Stanisław Gogacz zgłosił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie realizacji rozpatrywanego wyroku polegający na nadaniu art. 56 §3 k.p.k. nowego brzmienia.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie realizacji rozpatrywanego wyroku i przedkłada marszałkowi Senatu ten wniosek wraz z projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 988).